

Quicksort

Επιμέλεια διαφανειών: **Δ. Φωτάκης**

Μικροαλλαγές: Α. Παγουρτζής

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
και Μηχανικών Υπολογιστών

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Quicksort [Hoare, 62]

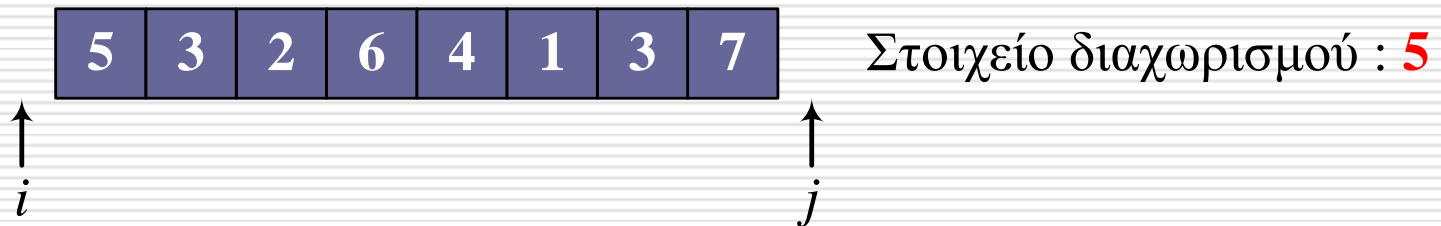
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. πρώτο, τυχαίο, ...
- Αναδιάταξη και διαμέριση εισόδου σε δύο υπο-ακολουθίες:
  - Στοιχεία αριστερής υπο-ακολ. $\leq$ στοιχείο διαχωρισμού.
  - Στοιχεία δεξιάς υπο-ακολ. $\geq$ στοιχείο διαχωρισμού.
- Ταξινόμηση υπο-ακολουθιών αναδρομικά.
- Ακολουθία ταξινομημένη – όχι σύνθεση!

```
quickSort(int A[], int left, int right) {  
    if (left >= right) return; // At most 1 element  
    q = partition(A, left, right);  
    quickSort(A, left, q);  
    quickSort(A, q+1, right); }
```

Διαμέριση

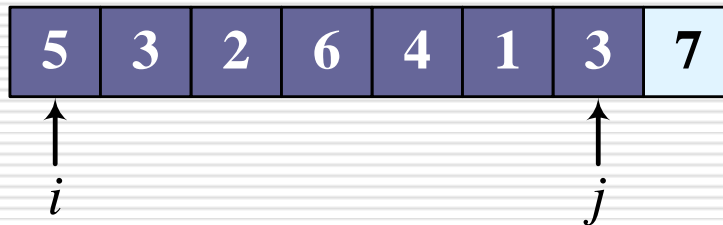
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.

Διαμέριση

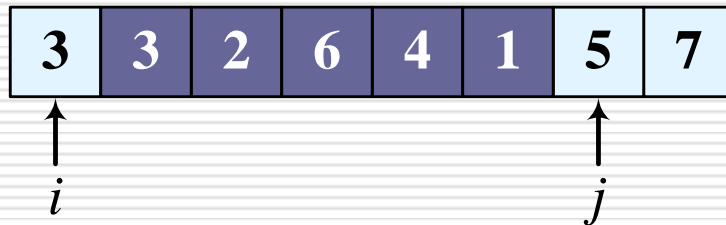
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$): αντιμετάθεση($A[i], A[j]$) και συνέχεια.

Στοιχείο διαχωρισμού : **5**

Διαμέριση

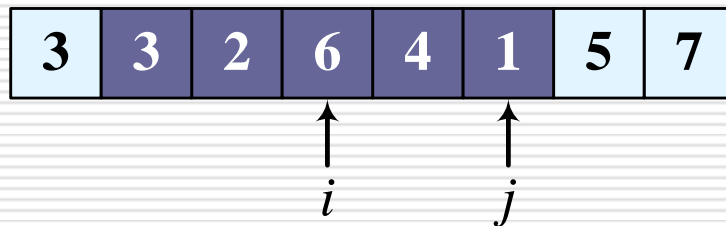
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$): αντιμετάθεση($A[i], A[j]$) και συνέχεια.

Στοιχείο διαχωρισμού : **5**

Διαμέριση

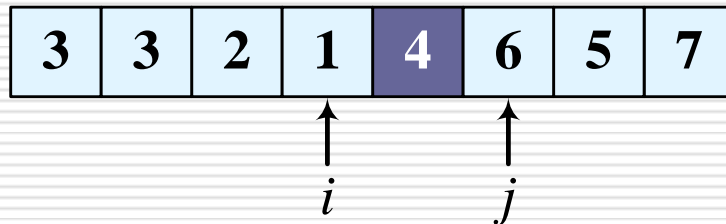
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$): αντιμετάθεση($A[i], A[j]$) και συνέχεια.

Στοιχείο διαχωρισμού : **5**

Διαμέριση

- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$): αντιμετάθεση($A[i], A[j]$) και συνέχεια.

Στοιχείο διαχωρισμού : **5**

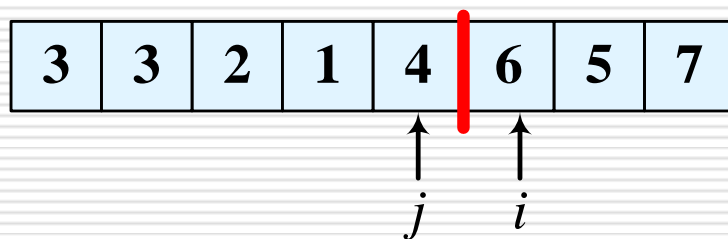
Διαμέριση

- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$):
αντιμετάθεση($A[i]$, $A[j]$) και συνέχεια.
  - Αν έχουν εξεταστεί όλα: επιστροφή **ορίου διαχωρισμού** (δείκτη j).

Διαμέριση

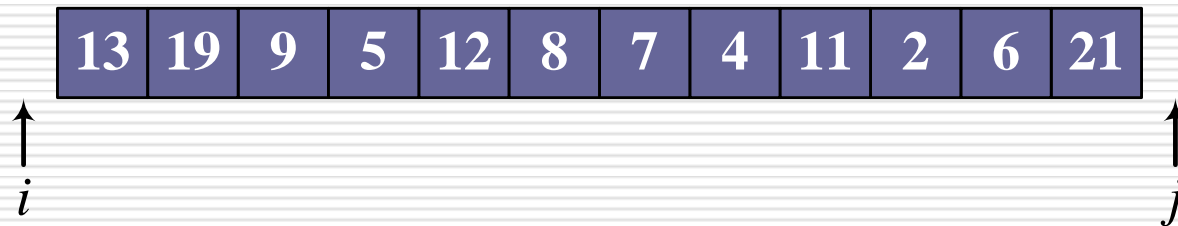
- Στοιχείο διαχωρισμού (pivot), π.χ. **πρώτο**, τυχαίο, ...
- Διαμέριση σε **ένα πέρασμα** :
  - Σάρωση από αριστερά (με δείκτη i) μέχρι $A[i] \geq \text{pivot}$.
  - Σάρωση από δεξιά (με δείκτη j) μέχρι $A[j] \leq \text{pivot}$.
  - Αν **δεν** έχουν εξεταστεί όλα τα στοιχεία ($i < j$): αντιμετάθεση($A[i], A[j]$) και συνέχεια.
  - Αν έχουν εξεταστεί όλα: επιστροφή **ορίου διαχωρισμού** (δείκτη j).

Στοιχείο διαχωρισμού : **5**

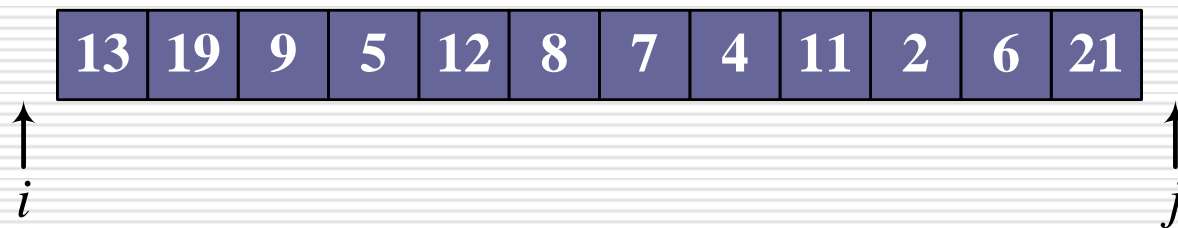
Διαμέριση

Διαμέριση

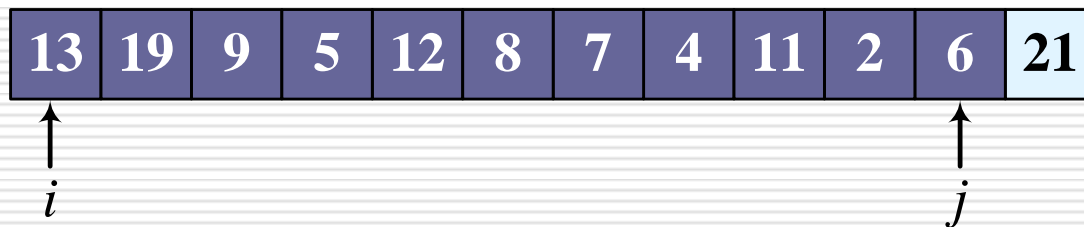

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

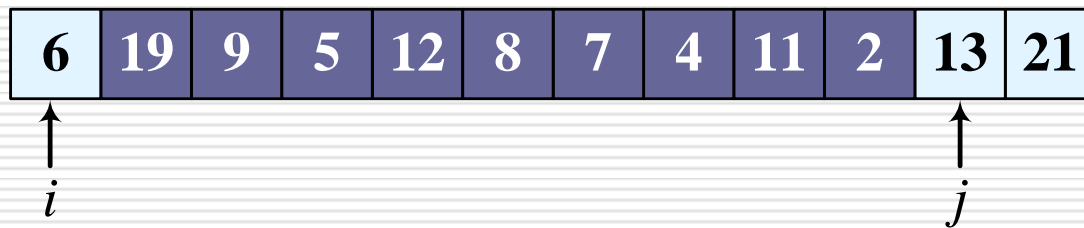

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

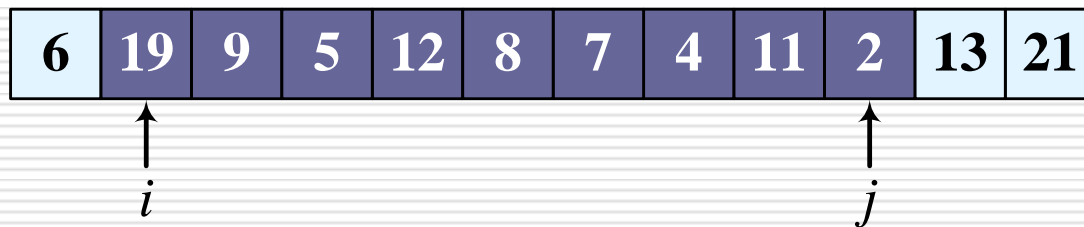

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

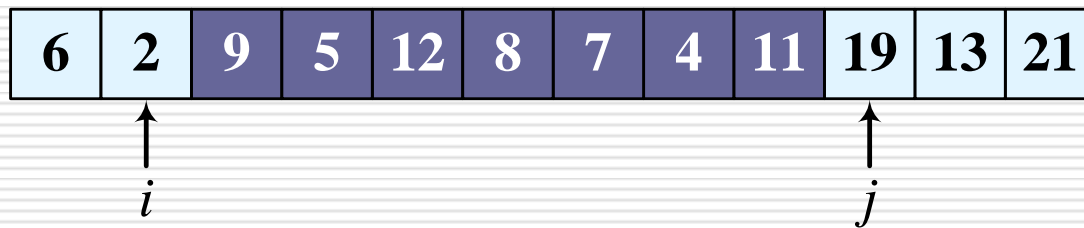

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

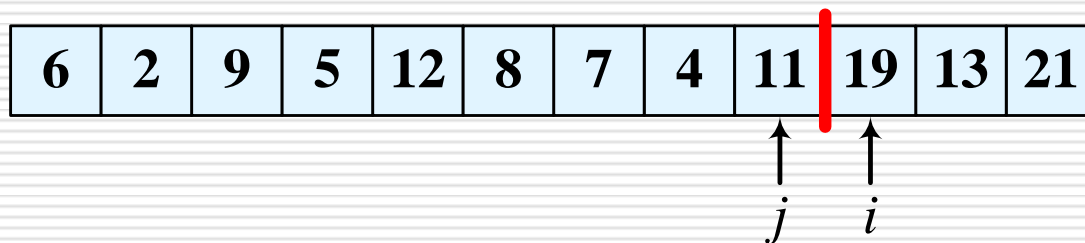

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

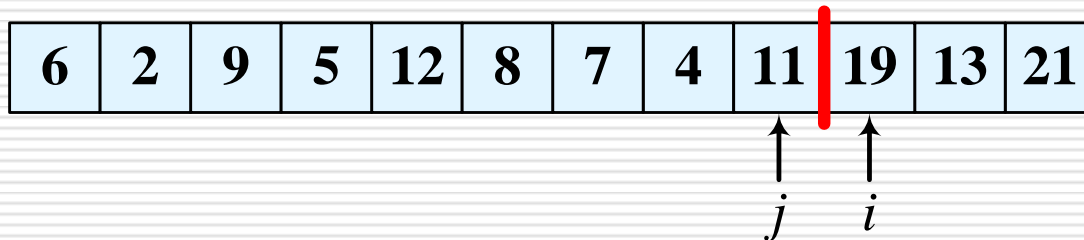

Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

```
partition(int A[], int left, int right) {  
    int pivot = A[left]; i = left - 1; j = right + 1;  
    while (1) {  
        while (A[++i] < pivot) ;  
        while (A[--j] > pivot) ;  
        if (i < j) swap(A[i], A[j]);  
        else return(j); } }
```


Στοιχείο διαχωρισμού : **13**

Διαμέριση

```
partition(int A[], int left, int right) {
    int pivot = A[left]; i = left - 1; j = right + 1;
    while (1) {
        while (A[++i] < pivot) ;
        while (A[--j] > pivot) ;
        if (i < j) swap(A[i], A[j]);
        else return(j); } }
```

Διαμέριση

```
partition(int A[], int left, int right) {  
    int pivot = A[left]; i = left - 1; j = right + 1;  
    while (1) {  
        while (A[++i] < pivot) ;  
        while (A[--j] > pivot) ;  
        if (i < j) swap(A[i], A[j]);  
        else return(j); } }
```

10	17	12	6	19	23	8	5
----	----	----	---	----	----	---	---

Διαμέριση

```
partition(int A[], int left, int right) {  
    int pivot = A[left]; i = left - 1; j = right + 1;  
    while (1) {  
        while (A[++i] < pivot) ;  
        while (A[--j] > pivot) ;  
        if (i < j) swap(A[i], A[j]);  
        else return(j); } }
```

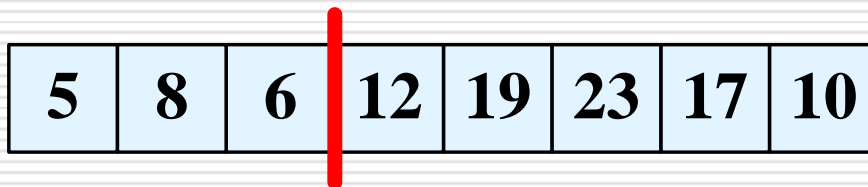
10	17	12	6	19	23	8	5
----	----	----	---	----	----	---	---

Στοιχείο διαχωρισμού : **10**

Διαμέριση

```
partition(int A[], int left, int right) {  
    int pivot = A[left]; i = left - 1; j = right + 1;  
    while (1) {  
        while (A[++i] < pivot) ;  
        while (A[--j] > pivot) ;  
        if (i < j) swap(A[i], A[j]);  
        else return(j); } }
```


Στοιχείο διαχωρισμού : **10**

Ανάλυση Διαχωρισμού

□ Ορθότητα **partition** :

- Διατηρεί και επεκτείνει αριστερή περιοχή με στοιχεία $\leq \text{pivot}$ και δεξιά περιοχή με στοιχεία $\geq \text{pivot}$.
- $A[i] \geq \text{pivot}$: αριστερή περιοχή σταματά στο $i-1$.
- $A[j] \leq \text{pivot}$: δεξιά περιοχή σταματά στο $j+1$.
- Ξένες περιοχές : αντιμετάθεση στοιχείων και συνέχεια.
- Επικάλυψη : ολοκλήρωση διαμέρισης.
- Τελικά τα στοιχεία αριστερά $\leq \text{pivot}$ και τα στοιχεία δεξιά $\geq \text{pivot}$, **όπως απαιτείται.**

□ Κάθε περιοχή ≥ 1 στοιχείο. **Quicksort τερματίζει.**

($1 \leq \text{σημείο διαχωρισμού} \leq n - 1$)

- **Απαραίτητα:** i και j σταματούν στο pivot .

Ανάλυση Διαχωρισμού

- Χρόνος εκτέλεσης **partition** :
  - Κάθε στοιχείο συγκρίνεται με ρινοτ μία φορά (εκτός από στοιχεία εκατέρωθεν σημείου χωρισμού).
  - Τελικά i και j «δείχνουν» είτε γειτονικές είτε ίδια θέση γιατί όπου πέρασε το i δεν συνεχίζει j .
  - Χρόνος εκτέλεσης **partition για n στοιχεία = $\Theta(n)$.**
- Μετά τον διαχωρισμό, στοιχεία δεν αλλάζουν «πλευρά» (δηλ. αριστερά μένουν αριστερά, δεξιά μένουν δεξιά).
- Υπάρχουν πολλές άλλες μορφές διαμέρισης, π.χ. ρινοτ παίρνει τελική του θέση στον πίνακα, διαίρεση στα τρία, ...

Παράδειγμα Quicksort

5	7	2	1	8	3	6	4
---	---	---	---	---	---	---	---

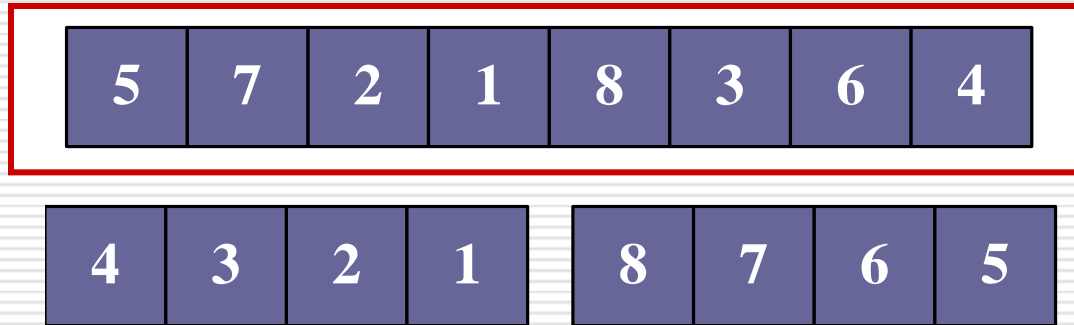
Παράδειγμα Quicksort

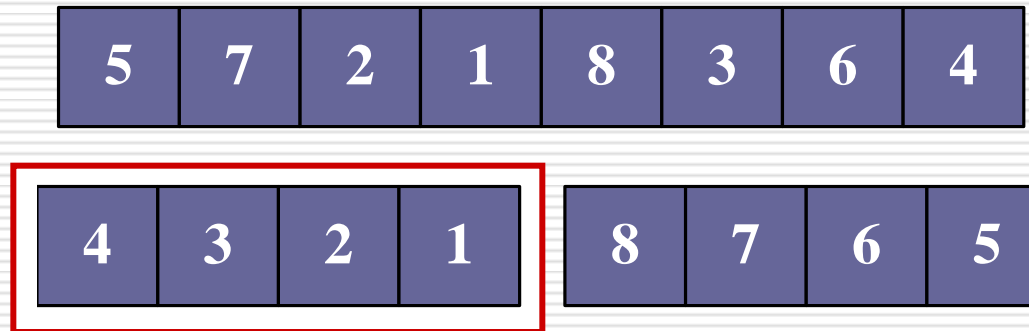
Παράδειγμα Quicksort

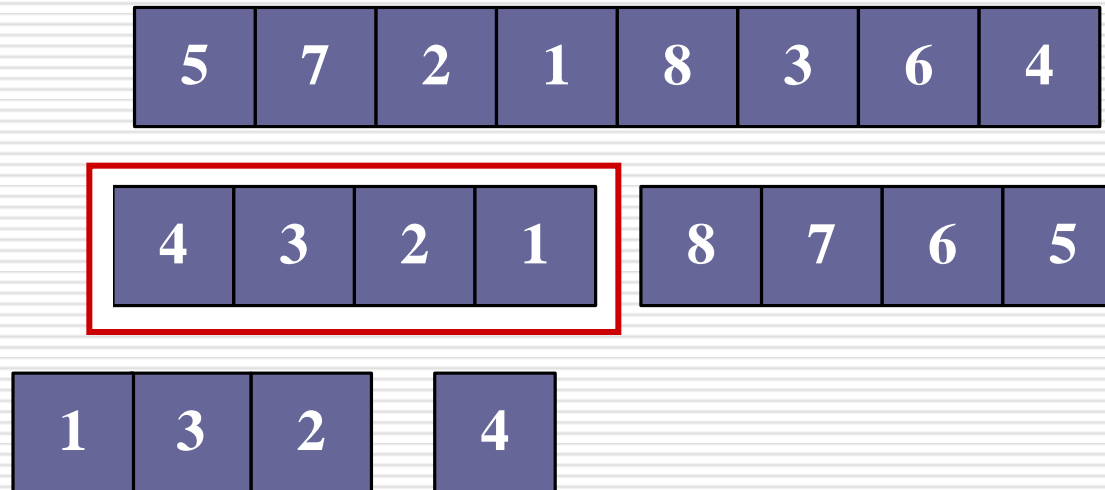
Παράδειγμα Quicksort

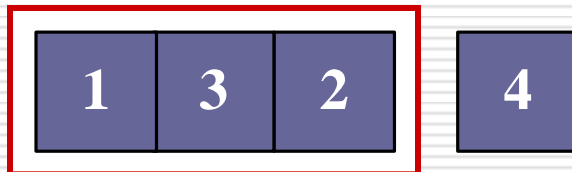
Παράδειγμα Quicksort

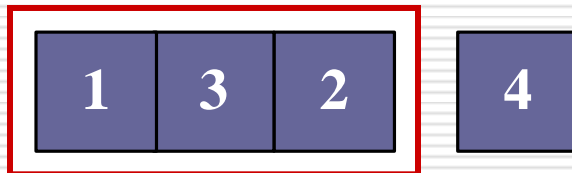
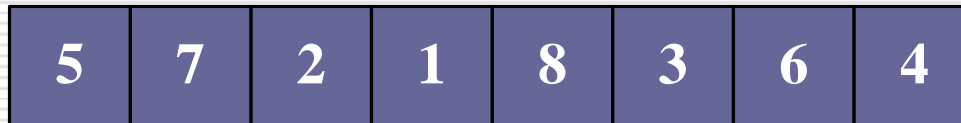
Παράδειγμα Quicksort

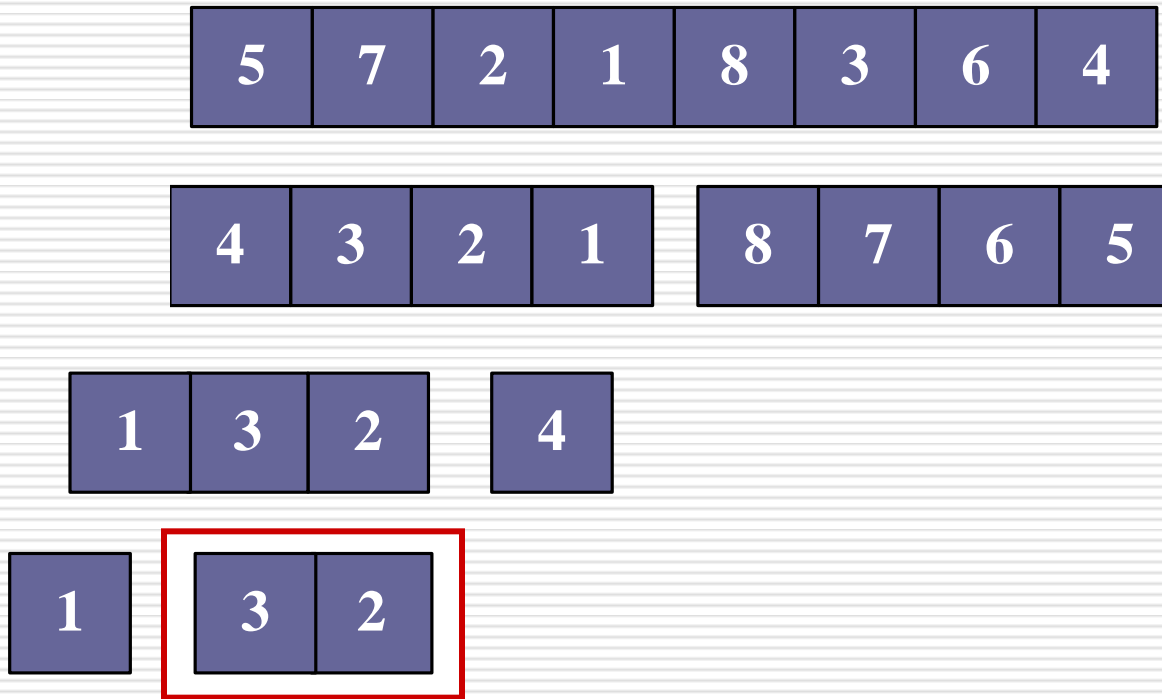
Παράδειγμα Quicksort

Παράδειγμα Quicksort

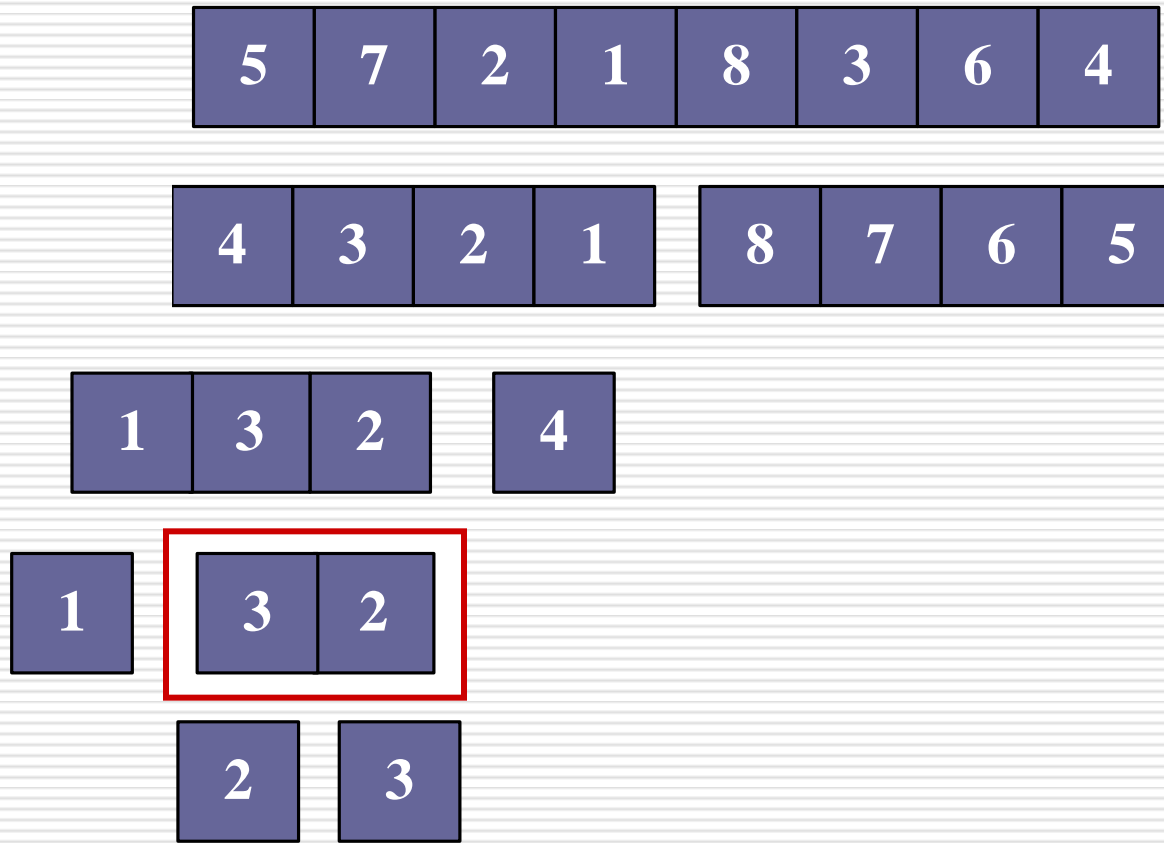

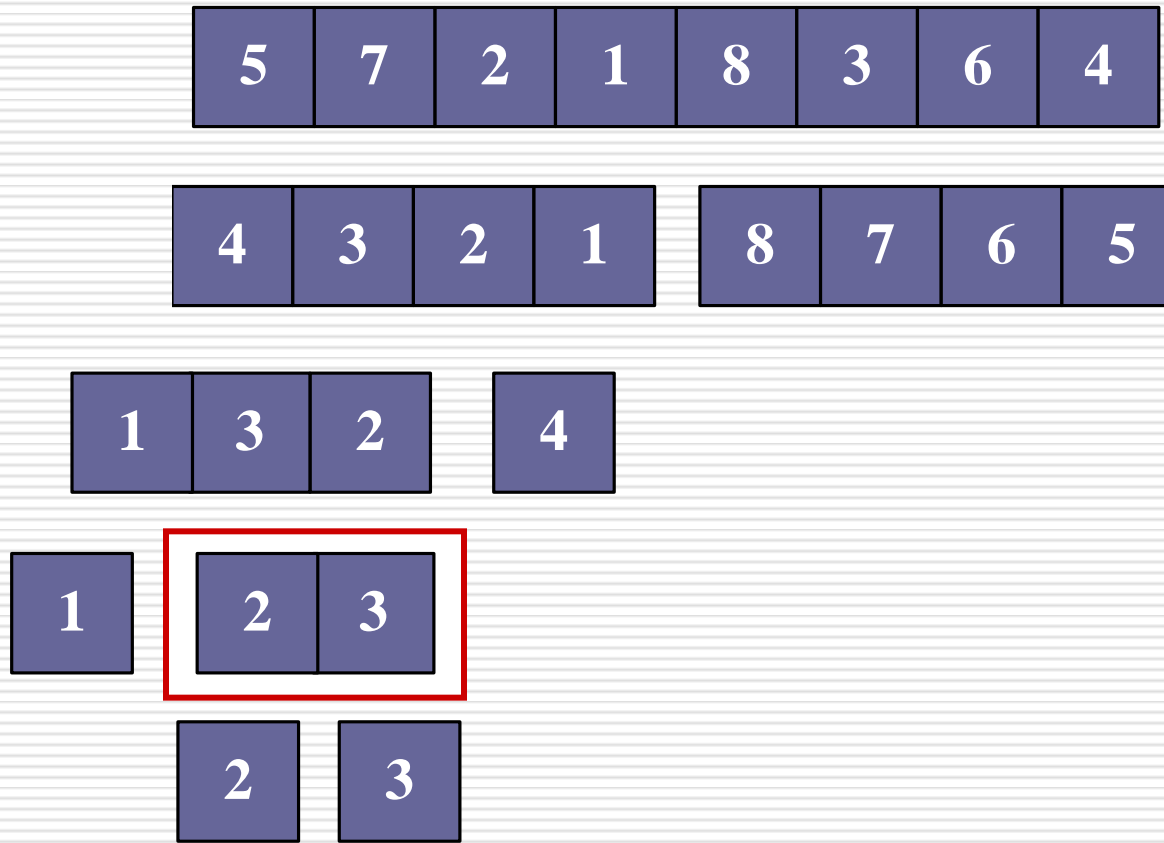
Παράδειγμα Quicksort

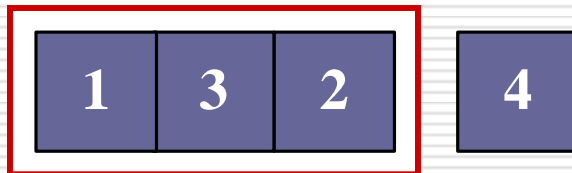
Παράδειγμα Quicksort

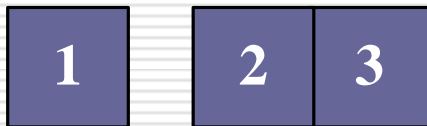
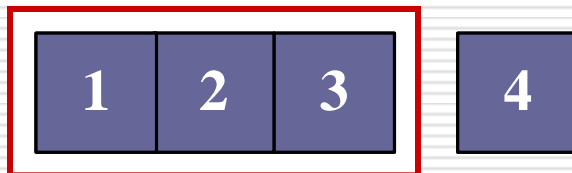
Παράδειγμα Quicksort

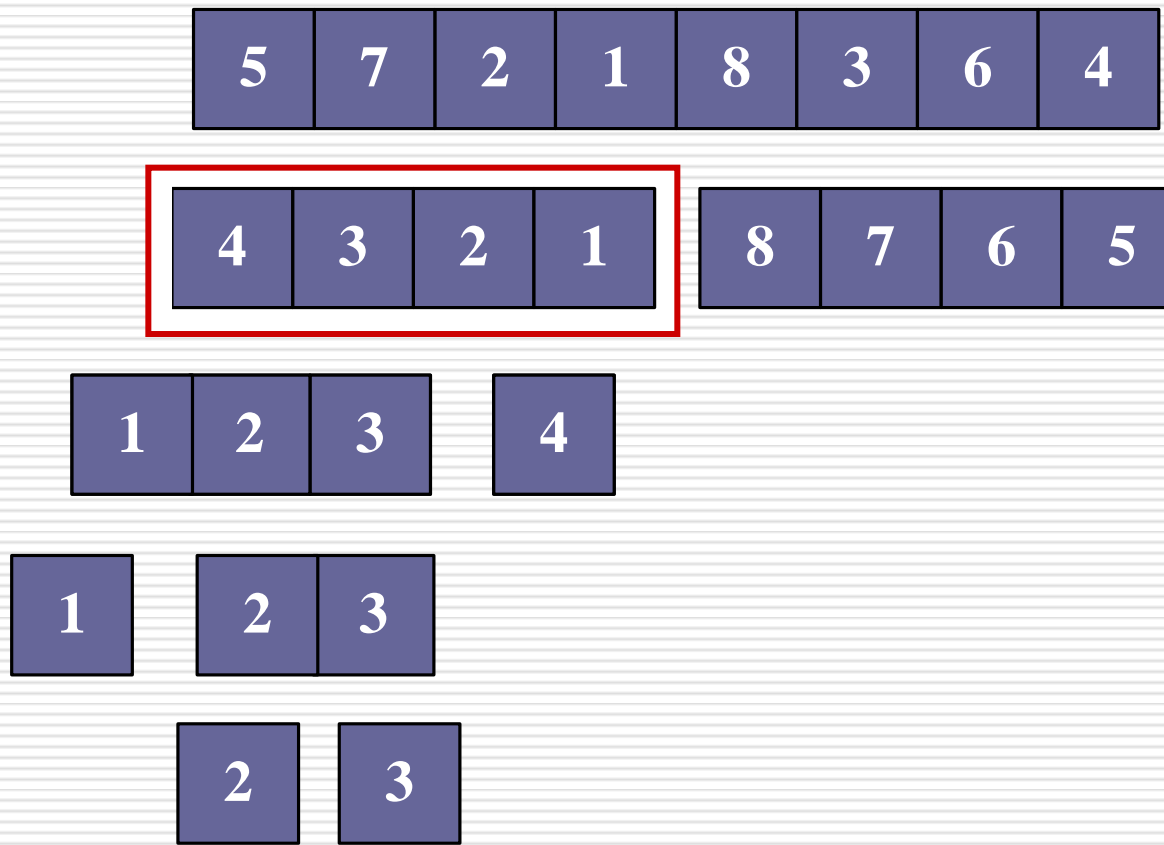
Παράδειγμα Quicksort

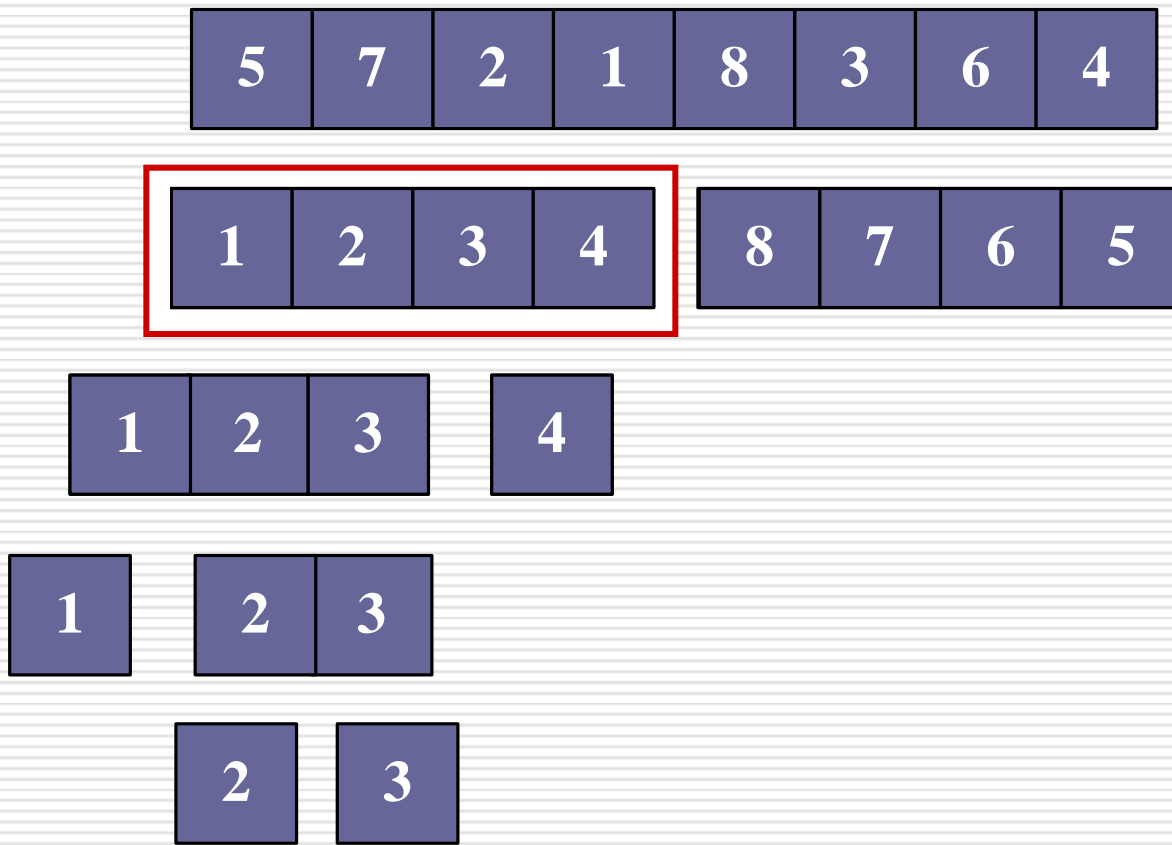
Παράδειγμα Quicksort

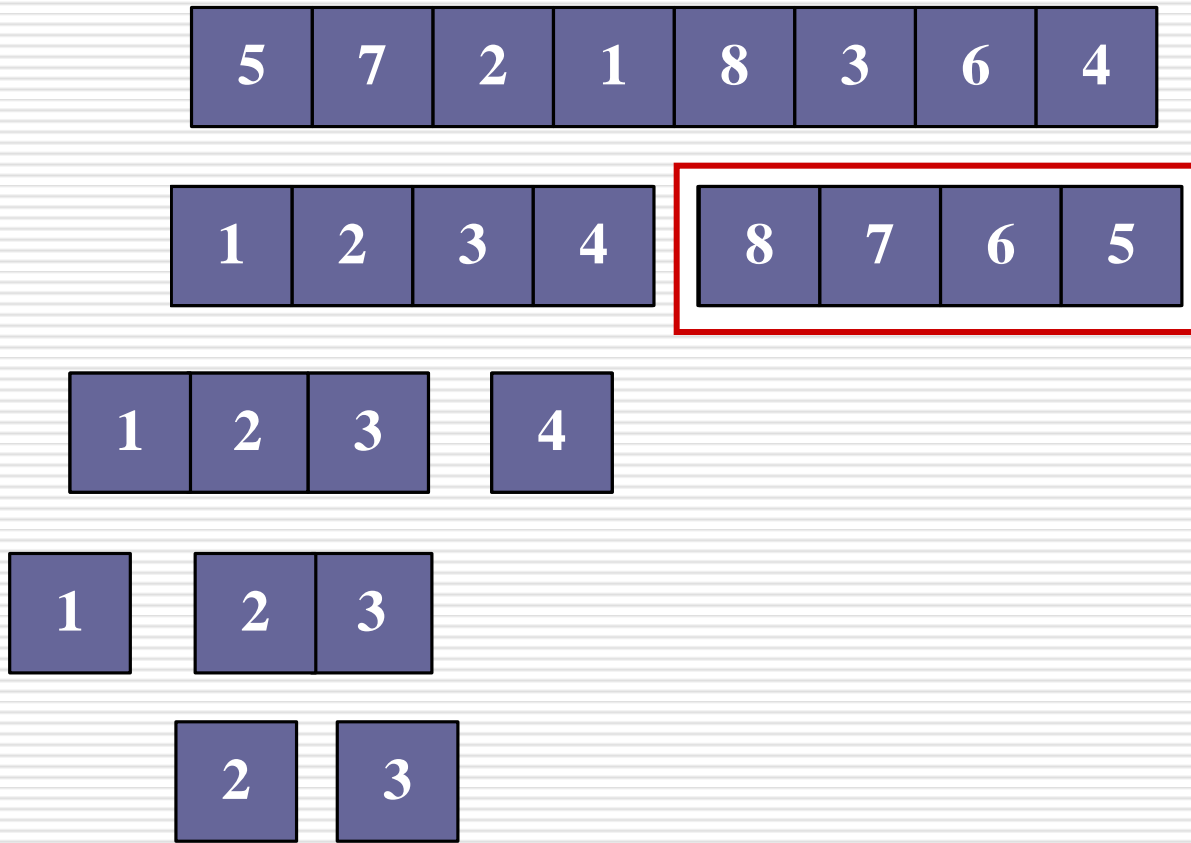
Παράδειγμα Quicksort

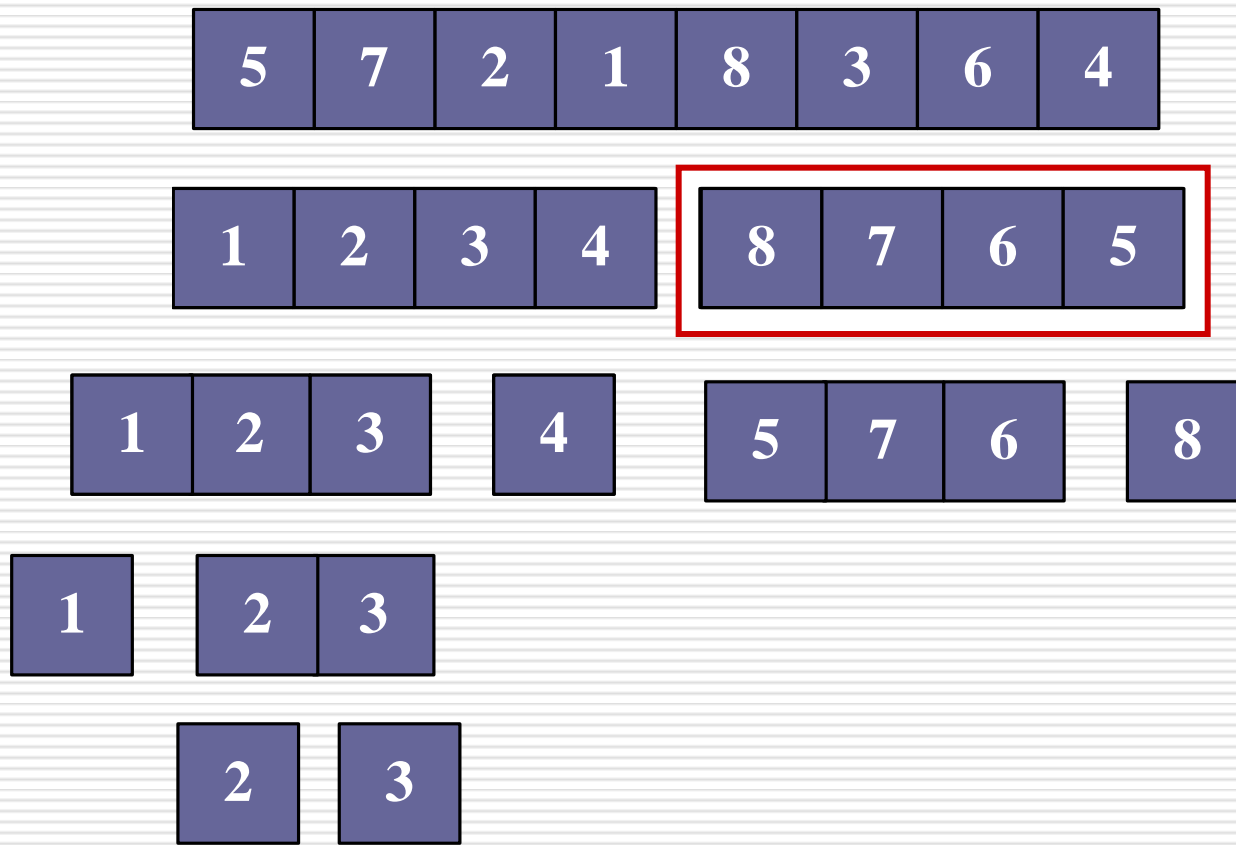
Παράδειγμα Quicksort

Παράδειγμα Quicksort

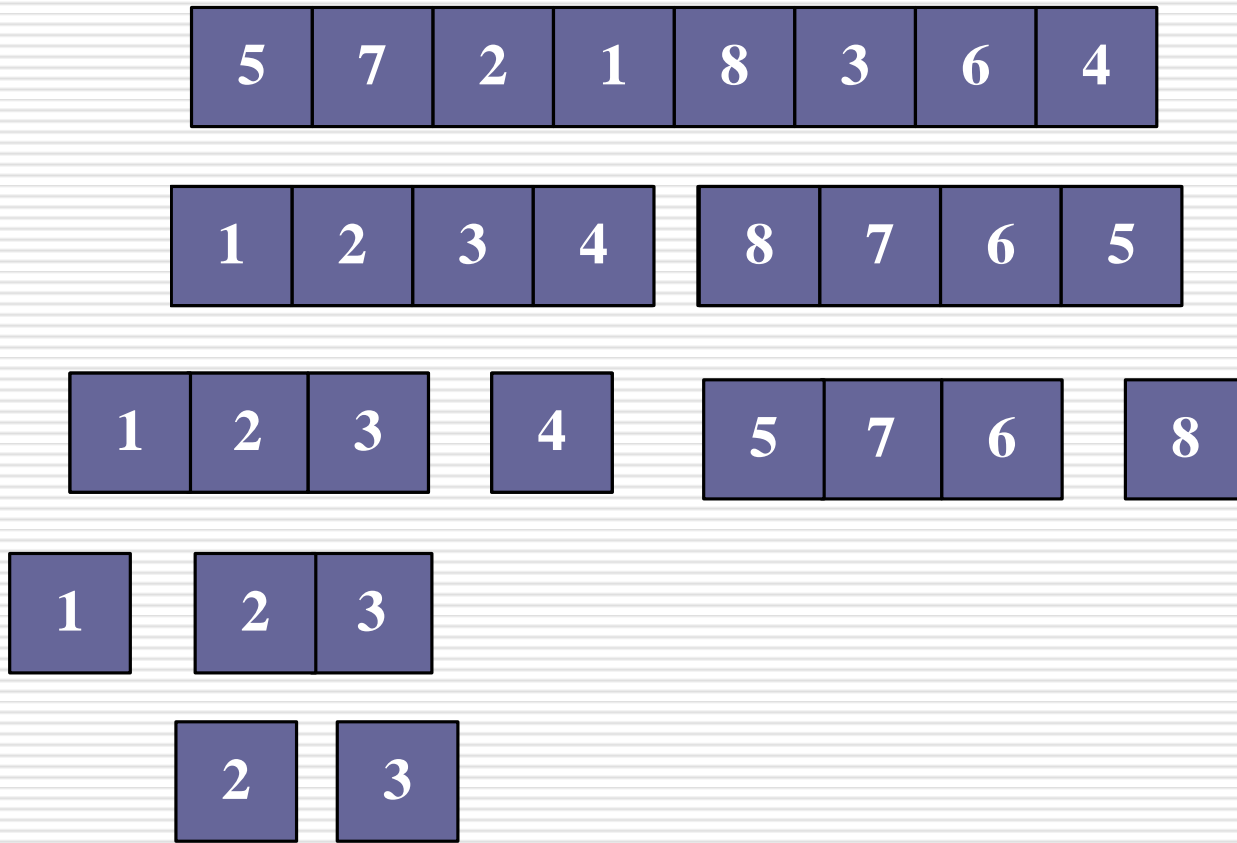

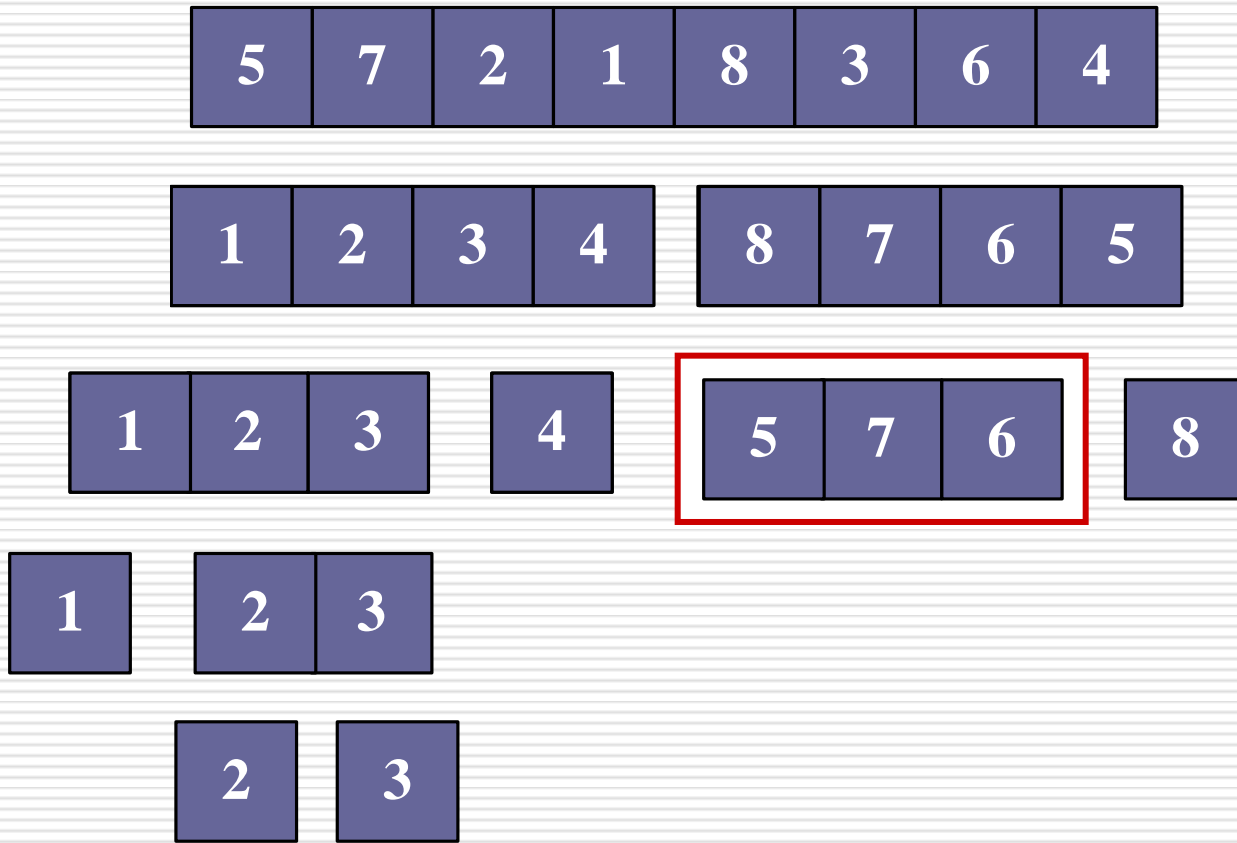
Παράδειγμα Quicksort

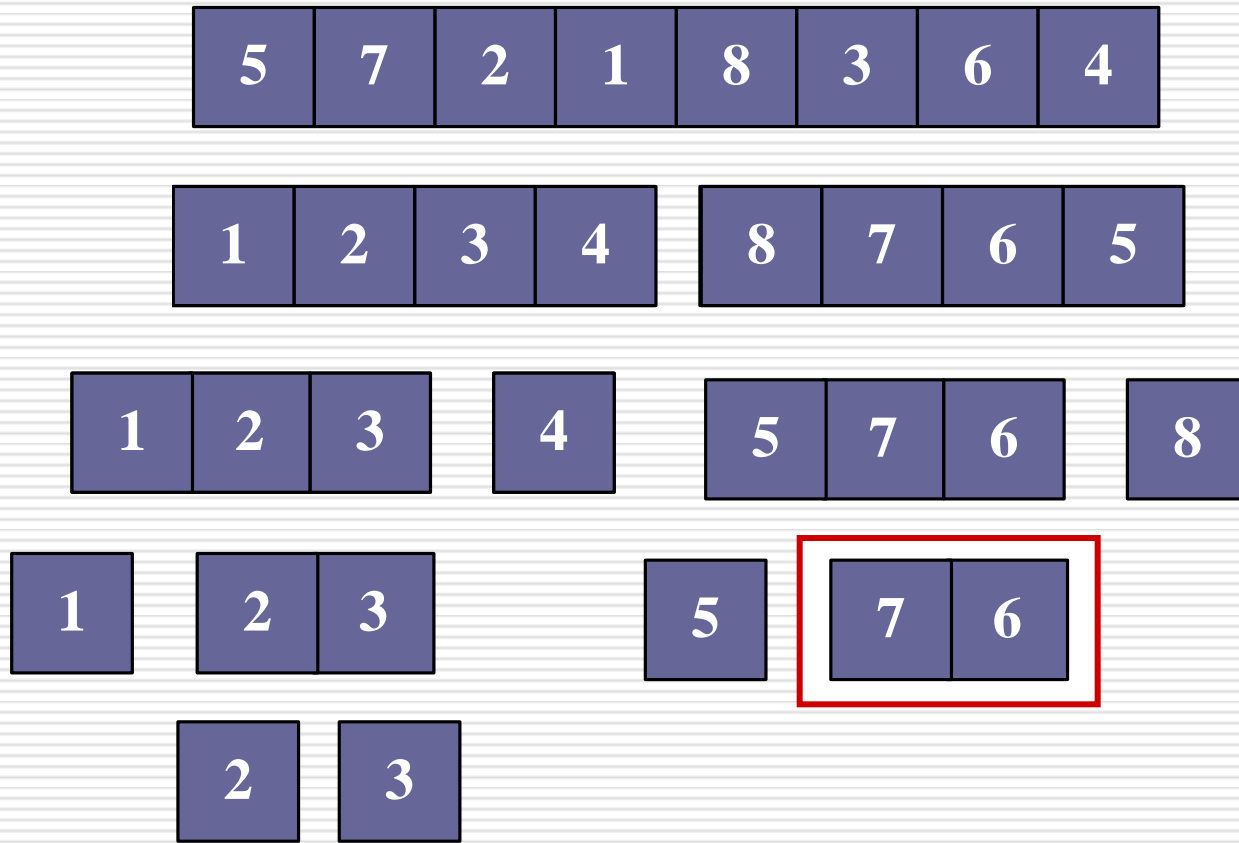
Παράδειγμα Quicksort

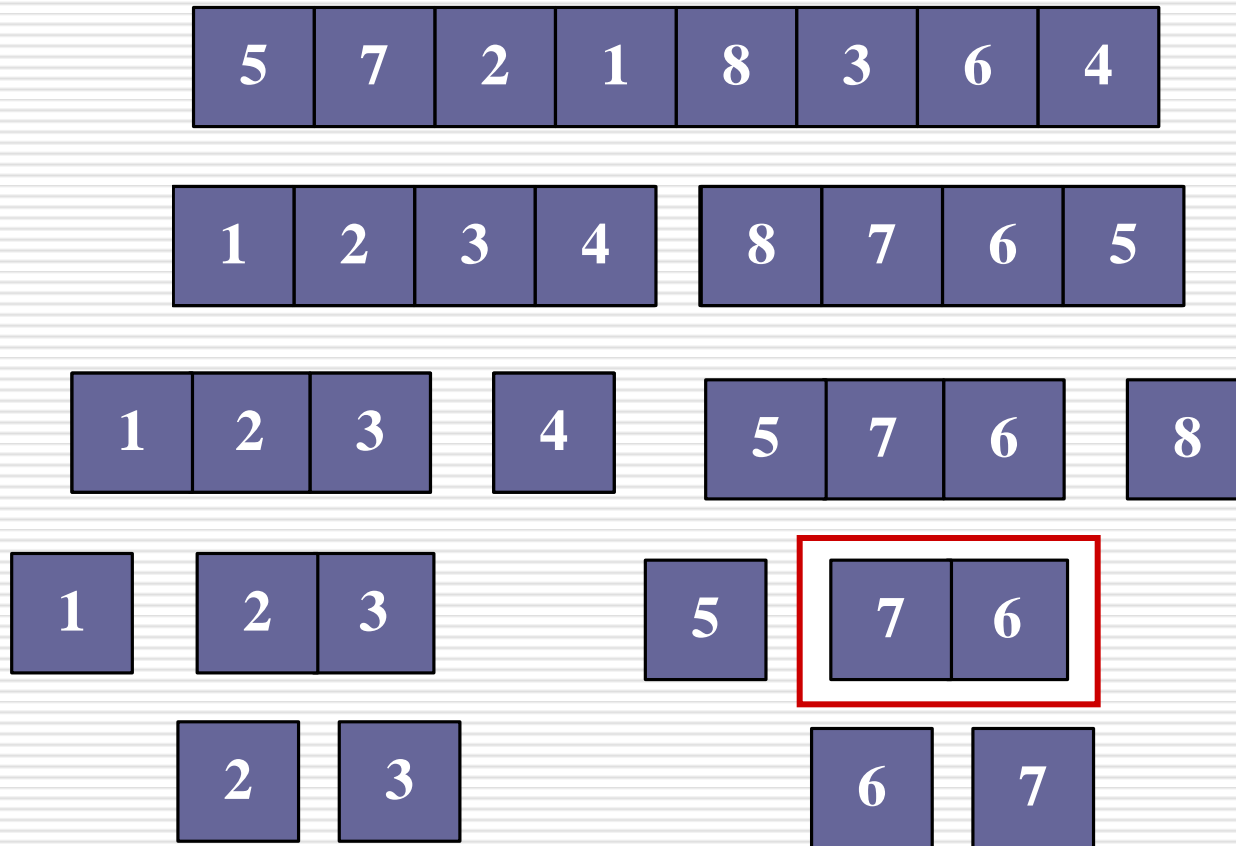
Παράδειγμα Quicksort

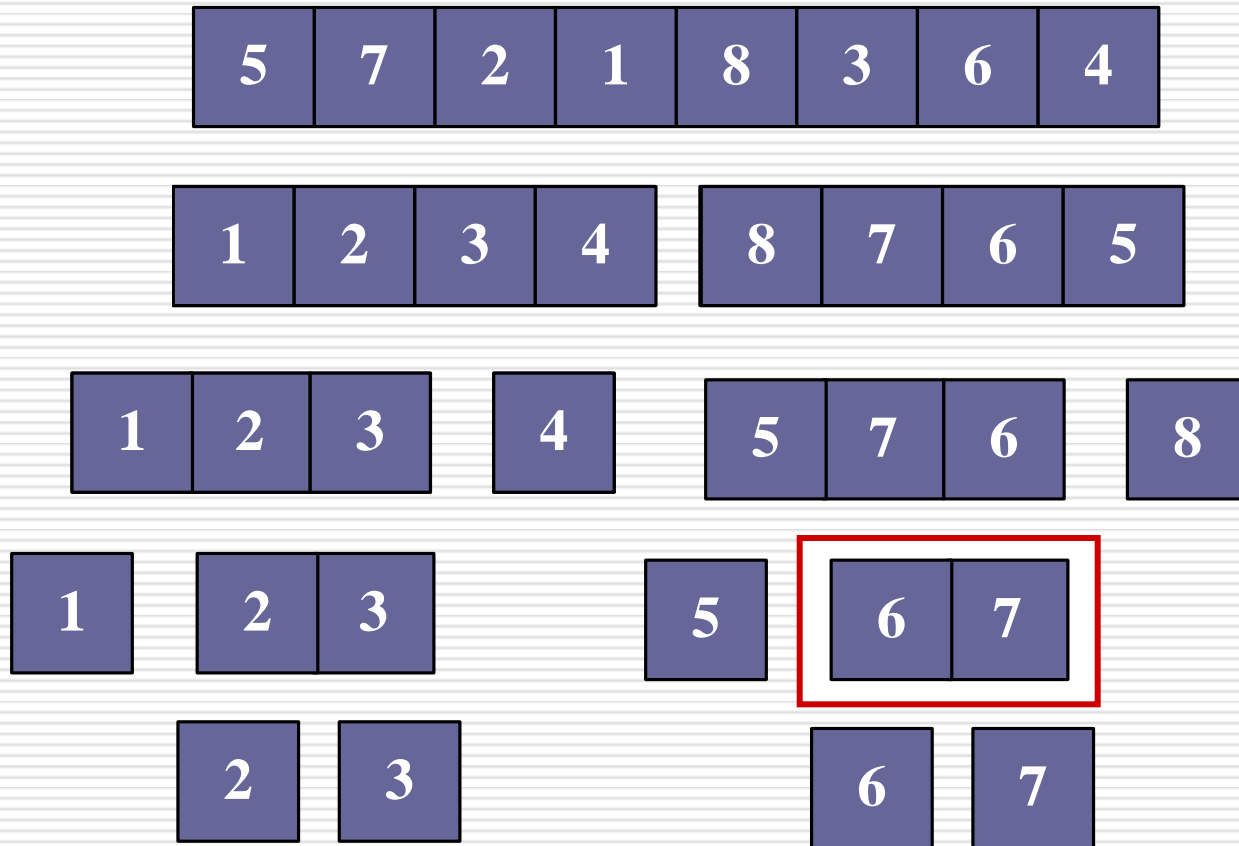
Παράδειγμα Quicksort

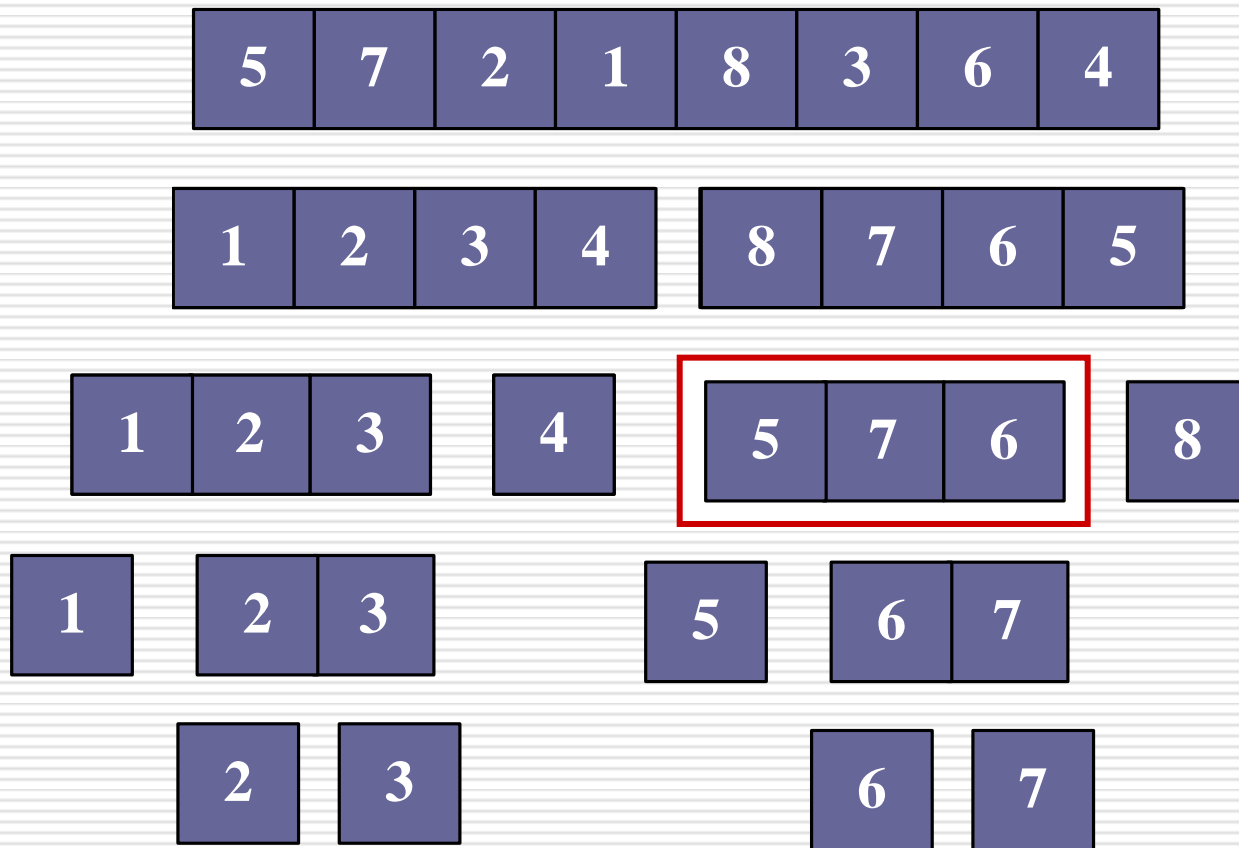
Παράδειγμα Quicksort

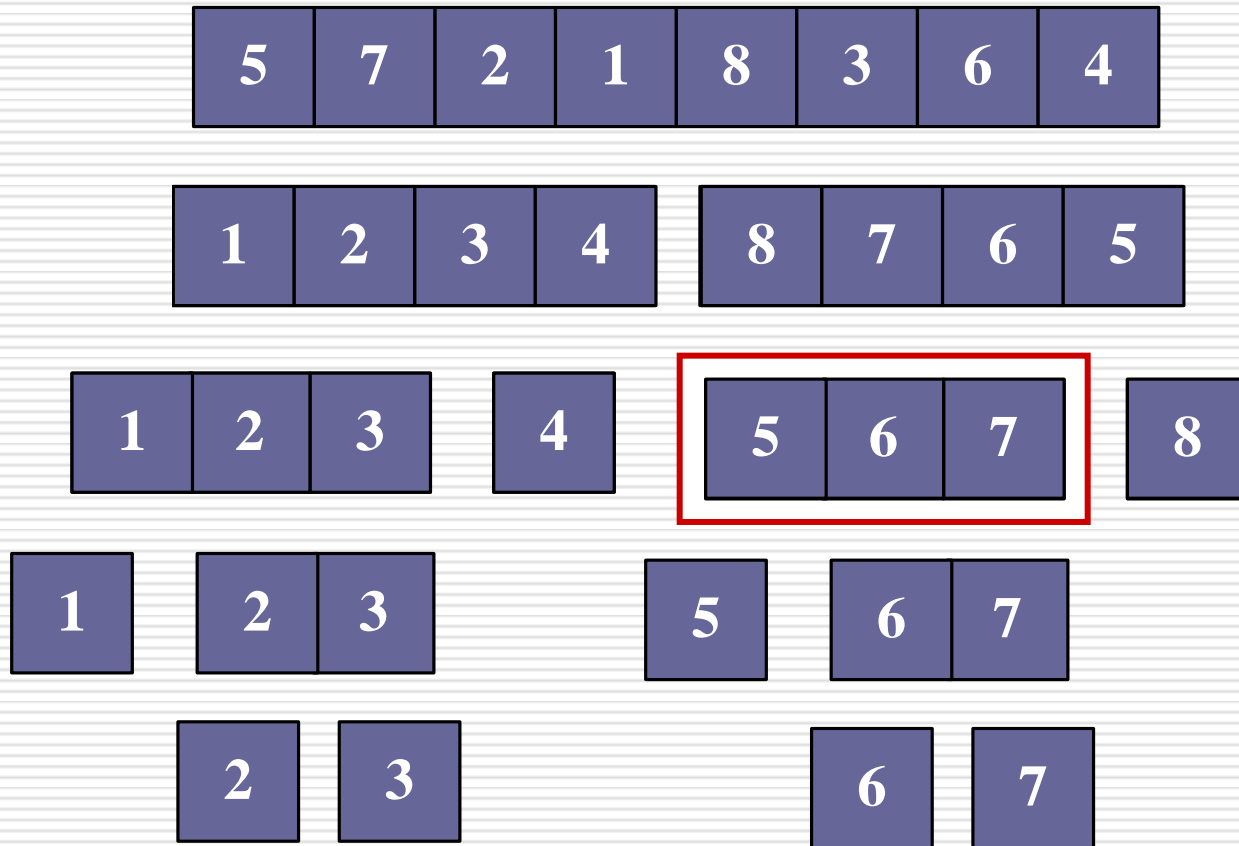
Παράδειγμα Quicksort

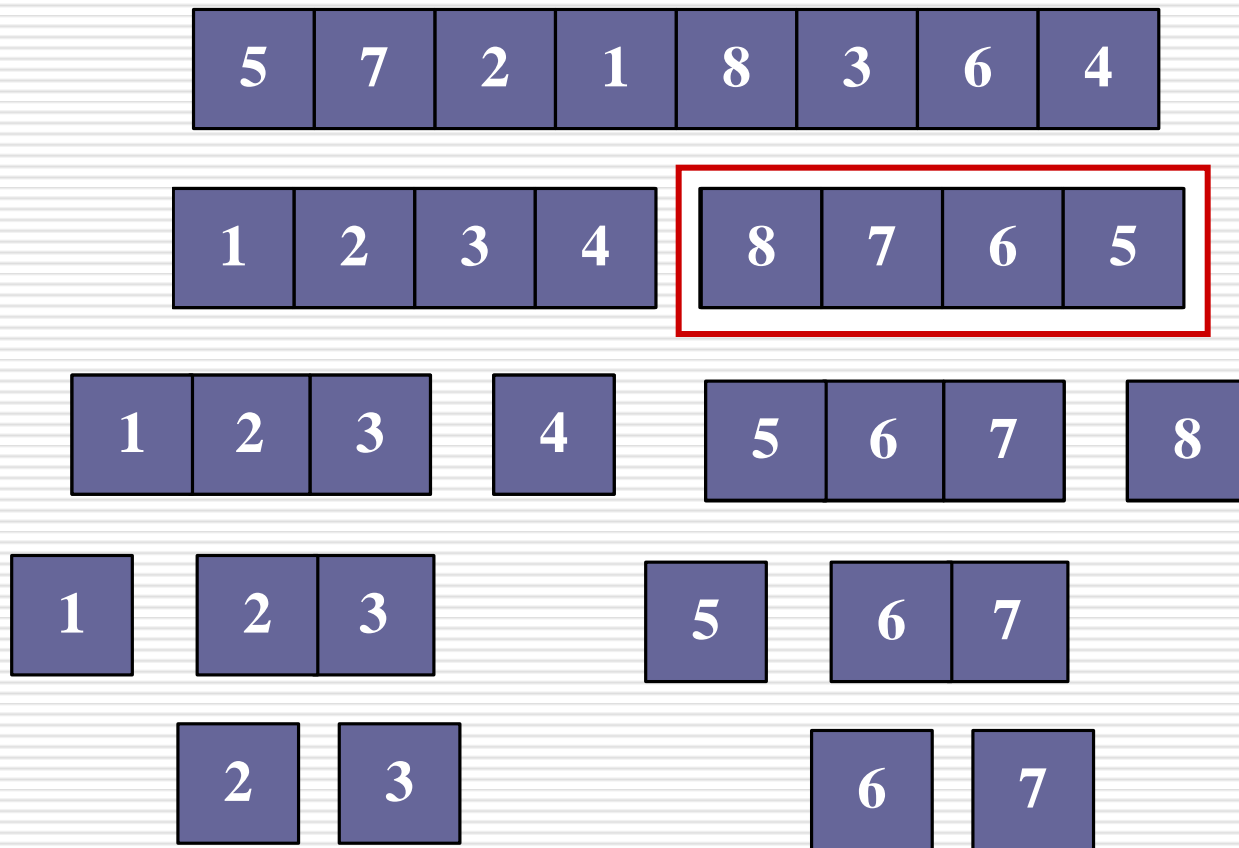
Παράδειγμα Quicksort

Παράδειγμα Quicksort

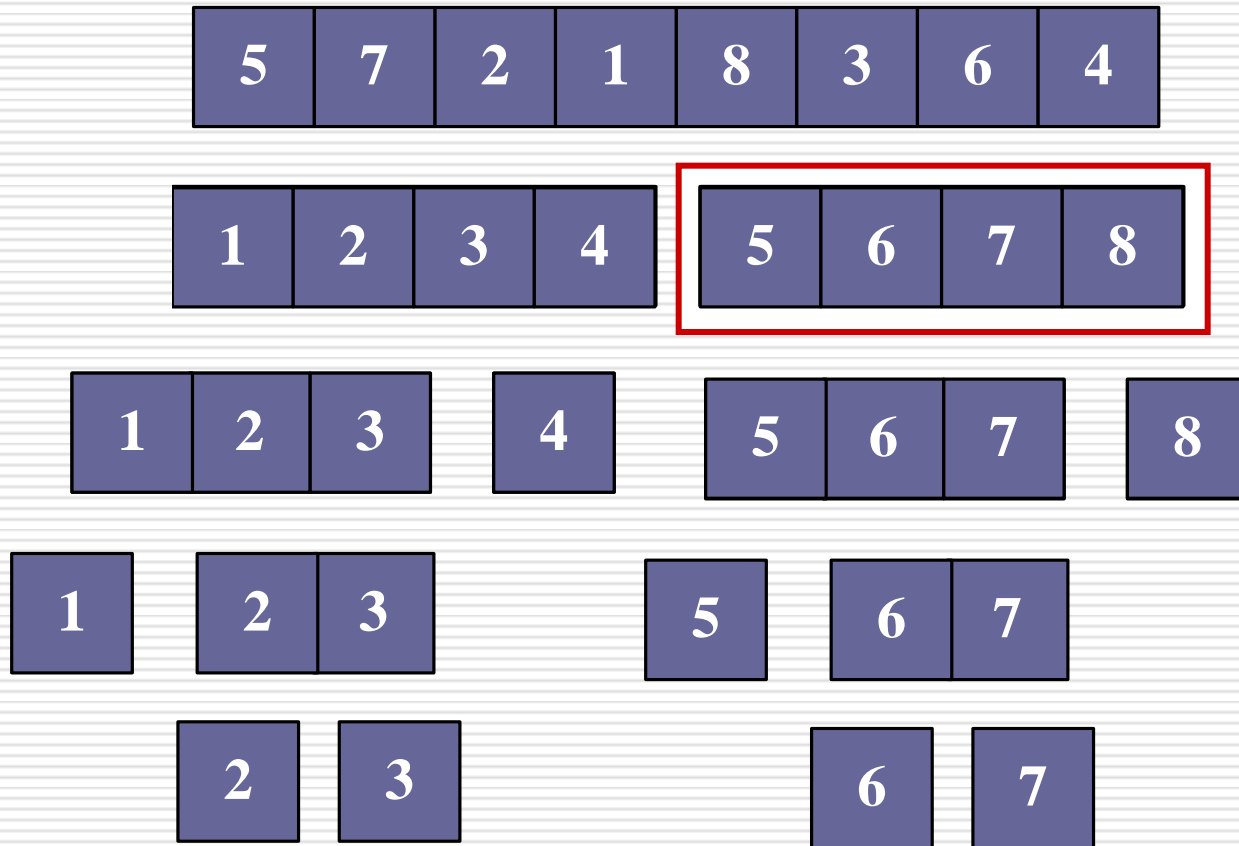

Παράδειγμα Quicksort

Παράδειγμα Quicksort

Ορθότητα Quicksort

- Απόδειξη ορθότητας **partition** :
  - **Τερματισμός** : μέγεθος υπο-ακολουθιών $\leq n - 1$.
  - Ταξινόμηση :
    - Αριστερά στοιχεία $\leq$ pivot $\leq$ δεξιά στοιχεία.
    - **Επαγωγικά**, αριστερή περιοχή και δεξιά περιοχή **ταξινομημένες**.
    - Συνολικά, πίνακας ταξινομημένος.

Χρόνος Εκτέλεσης (χ.π. = χειρ.περ.)

- Χρόνος εκτελ. αναδρομικών αλγ. με διατύπωση και λύση αναδρομικής εξίσωσης.
- Χρόνος εκτέλεσης **partition**(n στοιχεία) : $\Theta(n)$
- **$T(n)$** : χρόνος (χ.π.) για ταξινόμηση n στοιχείων.
  - **$\Theta(n)$** : αναδιάταξη και διαίρεση εισόδου.
  - **$T(k)$** : ταξινόμηση αριστερού τμήματος (k στοιχεία).
  - **$T(n - k)$** : ταξινόμηση δεξιού τμήματος ($n - k$ στοιχεία).

$$T(n) = \Theta(n) + \max_{1 \leq k \leq n-1} \{T(k) + T(n - k)\}, \quad T(1) = \Theta(1)$$

Χρόνος Εκτέλεσης (χ.π.)

$$T(n) = \Theta(n) + \max_{1 \leq k \leq n-1} \{T(k) + T(n-k)\}, \quad T(1) = \Theta(1)$$

- Χειρότερη περίπτωση : $k = 1$ ή $k = n - 1$ (σε κάθε κλήση).
  - Ουσιαστικά **δεν γίνεται διαίρεση** (μόνο αναδιάταξη) !
  - **Partition «βοηθάει ελάχιστα»** τον αλγόριθμο.

$$T(n) = \Theta(n) + T(n-1) + T(1), \quad T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n) + \Theta(n-1) + \Theta(n-2) + \dots + \Theta(1) = \Theta(n^2)$$

- Στιγμιότυπα που **quicksort** χρειάζεται χρόνο $\Omega(n^2)$;

Χρόνος Εκτέλεσης

□ **Καλύτερη περίπτωση** : $k = n / 2$ (σε κάθε κλήση).

- Ουσιαστικά τέλεια διαίρεση !
- Partition «βοηθάει τα μέγιστα» !

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n) \Rightarrow T(n) = \Theta(n \log n)$$

□ Αν $\min\{k, n - k\} \geq n/4$ (περίπου ίδιο μεγέθος)

$$T(n) = \Theta(n) + T(n/4) + T(3n/4) \Rightarrow T(n) = \Theta(n \log n)$$

□ Χειρότερη και καλύτερη περίπτωση εξαιρετικά σπάνιες !

□ Αν τυχαίο στοιχείο ρινοτ,

πιθανότητα διαίρεσης $(n/4, 3n/4)$ ή καλύτερης $\geq 1/2$!

Πιθανοτική Quicksort

- Τυχαίο στοιχείο σαν στοιχείο χωρισμού (pivot).
- Για κάθε $k \in [n - 1]$,
πιθανότητα διαίρεσης $(k, n - k) = \frac{1}{n - 1}$

```
randomQuickSort(int A[], int left, int right) {  
    if (left >= right) return; // At most 1 element  
    pivot = random(left, right);  
    swap(A[left], A[pivot]);  
    q = partition(A, left, right);  
    randomQuickSort(A, left, q);  
    randomQuickSort(A, q+1, right); }  
}
```

Χρόνος Εκτέλεσης (μ.π.=μεσ.περ.)

$$\begin{aligned} S(n) &= \Theta(n) + \frac{1}{n-1} \sum_{k=1}^{n-1} [S(k) + S(n-k)] \\ &= \Theta(n) + \frac{2}{n-1} \sum_{k=1}^{n-1} S(k) \end{aligned}$$

- Λύση αναδρομής : $S(n) = \Theta(n \log n)$
Αυτός ο χρόνος εκτέλεσης με μεγάλη πιθανότητα !
- Πιθανότητα διαμέρισης ($n/4, 3n/4$) ή καλύτερης $\geq 1/2$!
  - Κατά «μέσο όρο», κάθε 2 επίπεδα στο δέντρο της αναδρομής, έχουμε «επιτυχημένη» διαμέριση.
  - Σε κάθε επίπεδο, συνολικός χρόνος διαμέρισης $\Theta(n)$.
  - $\Theta(n \log n)$ από «επιτυχημένες» διαμερίσεις + $\Theta(n \log n)$ από «αποτυχημένες» διαμερίσεις .

Χρόνος Εκτέλεσης (μ.π.)

- Πιθανότητα «αποτυχημένες» διαιρέσεις $> c \log n$ είναι **εξαιρετικά μικρή** !
  - Χρόνος εκτέλεσης $\Theta(n \log n)$ με **μεγάλη πιθανότητα** !
- Μέση περίπτωση δεν **εξαρτάται από είσοδο** !
Αφορά στη συμπεριφορά του αλγόριθμου.
- Εξαιρετικά μικρή πιθανότητα χειρότερης περίπτωσης.
  - Ανάλυση χειρότερης περίπτωσης **δεν έχει νόημα** !

Πιθανοτικοί Αλγόριθμοι

- Ντετερμινιστικοί αλγόριθμοι:
  - Προκαθορισμένη συμπεριφορά για κάθε είσοδο.
  - Υπάρχει χειρότερη περίπτωση και μπορεί να συμβεί.
- Πιθανοτικοί αλγόριθμοι:
  - Συμπεριφορά από είσοδο και **τυχαίες επιλογές**.
  - Χρήση τυχαιότητας ώστε **χειρότερη περίπτωση να συμβαίνει με πολύ μικρή πιθανότητα**.
  - Ποια είναι η χειρότερη περ. για πιθανοτική quicksort;
  - **Χρόνος** (αποδοτικότητα) εκτ. κατά **μέση τιμή (expectation)**.
Ορθότητα με μεγάλη πιθανότητα.
  - **Las-Vegas**: αποτέλεσμα σωστό, μέσος χρόνος πολυων/κός.
  - **Monte-Carlo**: αποτέλεσμα σωστό **μεγάλη πιθανότητα**,
χρόνος πολυωνυμικός εγγυημένα.

Σύνοψη

- Quicksort:
  - Πιθανοτικός αλγόριθμος.
  - Χρόνος χειρότερης περ.: $\Theta(n^2)$
  - Χρόνος μέσης περίπτωσης: $\Theta(n \log n)$
  - Χώρος: σχεδόν in-place.
  - Αναδρομή καθυστερεί και απαιτεί μνήμη.
  - Εύκολη και γρήγορη υλοποίηση.
  - Γρηγορότερος αλγόριθμος στην πράξη (για $n \geq 30$).

Σύνοψη

Αλγόριθμος	Καλύτερη	Μέση	Χειρότερη	Χώρος
BubbleS	$\Omega(n)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
InsertionS	$\Omega(n)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
SelectionS	$\Omega(n)$	$O(n^2)$	$O(n^2)$	$O(1)$
HeapS	$\Omega(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(1)$
MergeS	$\Omega(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n)$
QuickS	$\Omega(n \log n)$	$O(n \log n)$	$O(n^2)$	?